

עריכה ופרושי המילים: אלי פרה

הסיכום לשיר – למטה, אחרי השיר.

אם-יש את-נפשך לדעת / חיים נחמן ביאליק

אם-יש את-נפשך לדעת את-המעין

ממנו שאבו אחיך המומתים

(*תעצמות: מלשון עוצמה; כוח ותגבור כוחות הנפש)

בימי הרעה עז כזה, *תעצמות נפש,

צאת שמחים לקראת מות, לפשט את-הצנאר

(*מאכלת מרוטה: סכין מצוחצחת ומבריקה)

אל-כל- *מאכלת מרוטה, אל-כל-קרדם נטוי,

לעלות על-המוקד, לקפיץ אל-המדורה,

(וב* "אחד": המילה האחרונה הנאמרת בהדגשה ב"קריאת-שמע")

וב* "אחד" למות מות קדושים –

אם-יש את-נפשך לדעת את-המעין

ממנו שאבו אחיך המדבאים

(*מצרכי: צרה; *שחת: מצוקות הורסות)

בין *מצרכי שאול ומצוקות *שחת, בין עקרבאים –

(*תנחומות: נחומים, ובהשאלה: עידוד ולאזור כוח)

*תנחומות אל, בטחון, עצמה, ארץ רוח

וכח ברזל לשאת יד כל-עמל, שכם

(*סחי ומאס: זוהמה וסבל עד למאיסת החיים)

הנטוי לסבל חיי *סחי ומאס, לסבל

בלי קץ, בלי גבול, בלי אחרית –

אם-תאבה לראות את-החיק אליו נשפכו

כל-המעוות עמך, לבו, נפשו ומררתו –

(*שאול תחתיות: גהינום; תהום; מצולות השאול)

שאול המרגיזות בטן *שאול תחתיות,

אנחות שמפחדן סמר גם-השטן,

(*נהי: בכי; מספד שמפוצץ סלעים קשים כמו הצור)

*נהי מפוצץ צור, אך לא קשי לב האויב

העז מצור, הקשה מן-השטן –

אם-יש את-נפשך לדעת את- *המעז

אל-ראשו מלטו אבותיך משאת נפשם,

תורתם, קדשי קדשיהם – ויצילום;

(*מעז: משלט; מבצר; עומד איתן מול מתקפות)

אם-תאבה דעת את-המחבא בו נשמרה –

ובעצם טהרה – רוח עמך הפבירה,

שגם בשבעה חיי חרפה, רק וכלמה

(לא *הובישה: לא ביישה)

שיבתה לא- *הובישה חמדת נעוריה –

אם-תאבה דעת את-האם הרחמניה,

האם הזקנה, האהבת, הנאמנה,

שברחמים רבים אספה דמעות בנה האבד,

(*אשוכיו: צעדי, רגליו. ובהשאלה: חינוכו; גידולו)

ובחמלה גדולה פוננה כל- *אשוכיו,

תכסהו בצל כנפיה, תישנהו על-ברכיה –

הוי, אך נענה! אם לא-תדע לך כל-אלה –

(*סור : גש ; פנה)

(*בנשף לילה : באישון לילה ואפלה)

(*מצער : חלק זעיר ; כמות קטנה)

(*ומצרים : בהשאלה : מקומטים ומיובשים)

(*גמרא : מסכת ; כרך של תלמוד : תושבי"ע)

(*רישם : דלותם ; עונם)

(*נקלה : בזויה נחותה)

(*מתנחומותיו : מלשון תנחומים, בהשאלה : עידודים)

(*שביב תוחלת : בהשאלה : פירור של תקווה)

(*יגיה : נגוהות ; יאיר ; *מפלישי : מעברים פתוחים)

(*זיק : ניצוץ)

אל - בית המדש *סור, הישן והנושן,
בלילי טבת הארמים, השוממים,
בימי התמוז הבצרים, הלחטים,
כחם היום, בשחר או *בנשף לילה,
ואם עוד הותר אל לפליטה שריד *מצער –
אז אולי גם-כיום תראינה בו עיניך
בשפעת צללי קירותיו, בצרפל,
באחת זויותיו או על-יד-תנורו
שבלים בודדות, כצל ממה-שאבד,
יהודים קדרים, פנים צמקים *ומצרים,
יהודים בני הגלות, משיכי כבד *עלה,
המנשים את-צמלם בדרך של- *גמרא בלה,
משפחים *רישם במדרש שיחות מני קדם
ומשיחים את-דאגתם במזמורי תהלים –
(אזה! מה- *נקלה ועלובה זה המראה
בעיני זר לא-יבין!) אז יגדך לבך,
פי רגלך על-מפתן בית חיינו תדרך,
ועיניך תראה אוצר נשמתנו.

ואם לא-לקח אל ממך כל-רוח קדשו
ויותר עוד *מתנחומותיו בלבך,
*ושביב תוחלת אמת לימים טובים מאלה
*יגיה עוד לפעמים *מפלישי מחשכיו –
אז דע לך ושמע, הה, אחי הנענה!
פי רק *זיק מצל הוא, רק ניצוץ פליטה קטן,
אשר בגס התמלט מן-האש הגדולה
האירו אבותיך על-מזבחם תמיד.
ומי יודע אם לא-נחלי דמעוטיהם
העבירונו וביאנונו עד-הלם
ובתפלתם מאת אדני שאלוננו;
ובמותם צונו לנו את-חיים –
חיים עד-העולם!
תרנ"ח.

השיר מסווג לאותם שירים שנושאים שירי בית המדרש של ביאליק, כמו: "המתמיד"; "ועל סף בית המדרש" ו"לפני ארון הספרים", כשהמוטיב המרכזי בהם הוא געגועים אליו. יש הרואים בשירה זו ה"תירוץ" והנימוק שלו להתנתקות מבית המדרש הישן. ויש ורואים בשיר זה על בית המדרש, דברי שבח ורוממות לייעודו של בית-המדרש, כמרכז-רוחני ונפשי של בני הקהילה היהודית ויושביה. בכל אופן התפיסה הרווחת בקרב הקוראים, מבקרים ובעיקר אצל המלמדים את שירי ביאליק; התפיסה היא שאלו שירי שבח למקור היהודי, לרוחו ומסורתו.

מאידיך יש השוללים לגמרי תפיסה זו ורואים בשירה זו הנמקה והפרכה לייעודו, ויותר בהם ביטוי של "שמחת-ההתנתקות" מהיִשן והמעיק. על המאבק הפנימי הזה בא הביטוי הידוע: "בית היוצר לנשמת האומה" וגם "אגם נרפשי". על אמירה דו-ערכית זו, נעמוד עליה בהמשך.

הדברים שנתפרשו כשבח והתרוממות היו בעיקר אצל אותם בחורי ישיבה לשעבר שעזבו את בית המדרש והגעוועים אליו התעצמו מעצם הקריאה בשירי ביאליק, כאשר עזיבתם את בית המדרש נסכה עליהם עצבות, געגוע וכן התרפקות אל הקן החם והידוע, שהסב להם ידע רב מצד אחד, אך גם תחום מאוד מסוגר (בענייני הלכה, דינים, דת ואמונה) ואף תחושת מיאוס ודחייה מצד שני, (בְּשֵׁל התחום המוגדר והמסוגר שלו; הלכה, דת ואמונה).

זו הדילמה והקונפליקט הפנימי שגם ביאליק חווה אותה. המאבק הפנימי הכבד ביציאתו ממנו בשמחה מחד, אך גם בו-זמנית, ברגשי חמלה-אהבה וגעגוע מאידך. מאבק שהותיר בהם ובביאליק הרבה סימני-שאלה, פקפוק מועקה וחוסר-אונים. בזוכרם את בית המדרש הישן יש בהם אותה נימה רומנטית אל העבר, המוכר והטוב.

השיר הבולט המבטא יחס זה אל בית המדרש הוא דווקא השיר "המתמיד" כפי שביטא זאת המשורר ד. שמעונוביץ ("מאזנים" חוב' סיון-תמוז, תש"א): "מובטחני שאילו נכתבו טרקטטים גדולים בשבח בית המדרש ובשבח תלמוד תורה לא היו פועלים עלינו כמו שפעל 'המתמיד'. מובן, שלא החזיר אותנו לבית המדרש, ואולם הוא מלא אותנו געגועים אליו". 'המתמיד' אם כן, סייע להוציא את הדור מבית המדרש, והמיר אותו בגעגועים עליו.

גם הסופר י. קאסטיין ("ארץ", ט"ו חשוון, תש"ג). אמר דברים של הערכה ריאלית לשירים של ביאליק וכך הוא מצוטט: "שבתור בן המערב רואה אותם שלא על פי הדרך המקובלת, ומבין אותם כפשוטם. הוא שומע בהם את אשר הם באים להגיד: שלילת בית המדרש למען אידיאלים אחרים."

השיר נכתב באותה תקופה בה נעשה דלדול ביושבי בית המדרש שבקהילות-רוסיה, שם התפתחה מאוד ההשכלה החילונית, (דבר שבא לידי ביטוי בשירו הידוע של ביאליק "לבדי": "כְּלָם נְשָׂא הָרוּחַ, כְּלָם סָחַף הָאוּר, שִׁירָה תְּדַשֶּׁה אֶת-בְּקָר חַיִּיהֶם הַרְנִינָה"; המונים נשאו את לבם אל קצווי-ים. כִּמְזו אליהם משם עולם חדש, ויש דמיון בין יציאה זו ליציאה מבית המדרש. זו שירה מלאה געגועים וכיסופים לקן הדל והחם שנעזב במרחקים. קן לא רק במובן של בֵּית-קהילה-משפחה, אלא גם בית מבחינה תרבותית ורוחנית. אבל הַשֵּׁר את שיר הנוסטלגיה והגעגועים אינו מתכוון לחזור לביתו הרוחני והפיזי. יש הרואים בשיר, כנאמר לעיל; יותר ביטוי של תחושת הקלה על עצמו ומצפונו, כדי להרגיש איזושהי רווחה נפשית ללבו הַשֵּׁר. יש בשיר ודאי ביטויי שבח לבית המדרש: "אִם-יֵשׁ אֶת-נִפְשֶׁךָ לְדַעַת אֶת-הַמְעֵינִן מִמֶּנּוּ שְׂאֲבוּ אֶחֶיךָ הַמוֹמְתִים בְּיָמֵי הַרְעָה עַז כְּזֶה, תַּעֲצוּמוֹת נִפְשִׁי יִתְרָה מִזֹּאת, בכל חמשת הבתים הראשונים של השיר, חוזר אותו ביטוי-שבח, פעם ב-'אם יש את נפשך לדעת' ופעם 'אם תאבה'. אבל אלה אינם ביטויים של שבח במטרה להחזיר "עטרה ליושנה" ולהמריץ את העוזבים לחזור אל בית המדרש, אלה הם יותר ביטויים המעוררים געגועים תוך עירוב נימה של רומנטיקה לימים עברו ובהם טון של קינה ובכי. אין בהם ביטוי של רגשי שמחה על מה שקיים ועומד, אבל יש בה צער על מה שעבר ואיננו.

בשיר "המתמיד מתוארת דמותו של המתמיד באופן בהיר ומלא תעצומות, אבל מצד שני תיאורים הנותנים רקע כהה ועכור, כי מוסד הישיבה יצאה מן "המתמיד" ופניה שחורים. ישיבות בוולוז'ין ובמיר היו אלה שפרנסו את רוחו של ישראל בכל ימי קיומן, וישמן נתייחד על התורה ועל מלמדיה בכל עיר ומדינה. הן שהעמידו לישראל רבנים לקהילות, גדולים לתורה ולרוח, לפני בוא

ביאליק לוולוז'ין ואחרי צאתו משם. ואולם האם לא נמצא כמוהם בבית-מדרשו של "המתמיד" ולא המתמיד הוא דמותם? שכן הוא מתואר כיחיד בין רבים, ואלה - רבים הם.

האם באמת זקוק היה המשורר לבטא שבח והתרוממות לדמותו של המתמיד כדי לגנות את מוסד הישיבה? כנאמר: "אין כבודו של ענק נודע במדידתו עם ננסים אלא במדידתו עם אנשי מידות". בנוסף, ברוח התקופה, היחס אל המתמיד ואל הישיבה הוא בתיאור המציאות. כִּבֵּן תקופתו מדבר ביאליק בסגנון המשכילים: 'הישיבה חסרה אורות, וכליון כוחות בישיבה, וחסרון תכלית בישיבה' (עיין סוף "המתמיד"). הוסיף ביאליק להסביר את יחסו הריאלי אל המתמיד במכתבו אל אחד העם ("קרית ספר" שנה ה' חוב' א-ב, עמ' 166-168). מתוך הסתירות האלה יש ומפרשים את הכוונות האמיתיות של השיר שלפנינו, **כהצדקה לנטישת בית המדרש**. לפי כמה מאותם פרשנים זהו שיר המבטא את **שמחת ההתנתקות, ושליחת בית המדרש כ"בית היוצר לנשמת האומה"...** האומנם?

ואין זו דעתנו כלל וכלל, ההיפך מכך! – יש בשיר זה יותר משבחה והלל לבית המדרש! יש בו הוקרה עד כדי הערצה אליו. והרי מלות השיר לפנינו. ומה יותר עוצמתי מזה הסותר את התפיסה דלעיל של **נטישה ושכחה**, של שמחת ההתנתקות ממנו כביכול, ושליחתו של בית המדרש? :

"כי רק זיק מצל הוא, רק ניצוץ פליטה קטן

אשר בנס התמלט מן-האש הגדולה

האירו אבותיך על-מזבחתם תמיד.

ומי יודע אם לא-נחלי דמעוטיהם

העבירונו ונביאנו עד-הלם

ובתפלתם מאת אדני שאֵלונו;

ובמזבחתם צונו לנו את-החיים –

החיים עד-העולם!"

ביאליק, כאמון ובקי בדברי הנביאים, לקח את הפסוק מספר יחזקאל: פרק ט"ז פסוק 6: **"ואעבר עליך ואראך, מהתבוססת בדמיה; ואמר לך בדמיה זויי, ואמר לך בדמיה זויי"** והפך אותו לשיר לירי-פיוטי להערצה את בית המדרש, שבכוחו מצליח העם לשרוד למרות כל הדמים. זהו קשר בל ינותק בין השכינה השורה עדיין בבית המדרש, לבין שרידותו של העם היהודי. ורק מי שמבין ויודע את משמעותם הפילוסופים של המילים בספר יחזקאל, כמו ביאליק, שנאמר בו פעמיים **"ואמר לך בדמיה זויי"**, יבין גם את השיר שלפנינו. (כמו המשמעות הכפולה של הביטוי (הזה)

והדברים ברורים כשמש; בזכות אותם אבות מלומדי ולומדי בית המדרש, תפלתם, ודמעוטיהם, דבוקתם בדת ובמסורת ובלומדה (של בית המדרש) הם מצווים לנו את החיים, כלומר: התנתקות ונטישה של מסורת-אבות ובית-מדרשם, היא היפוכם של חיים – **הם סם מוות**. לעומת זאת שמירה והוקרה אל העבר, למסורת ולבית המדרש ולמה שהוא מסמל – **הם צו החיים** של האומה. לא רק זאת אף זאת. בדברי השיר הבאים נבין יותר את נושא השיר וכוונת הדברים:

"(אָהָה! מַה-**נִקְלָה** וְעֲלוּבָה זֶה הַמְרָאָה

בְּעֵינֵי זֶר לֹא-יָבִין!) אַז יִגְדֵךְ לְפָנַי,

כִּי רָגַלְךָ עַל-מַפְתֵּן **בֵּית חַיִּינוּ** תִּדְרֹךְ,

וְעֵינֶיךָ תִּרְאֶה **אוֹצֵר נִשְׁמַתְנוּ**."

כלומר: מצד אחד תיאור עלוב ובזוי, שְׁזָר לא יבין זאת; אך מציאות בזויה ועלובה שכזאת יכולה לתת תעצומות כאלה של עם, האוצר בקרבו כוח ואון לשרוד ולהתמיד במסורתו על אף כל הגזירות והמיתות? והתשובה היא כמובן: כי הוא **"אוצר נְשָׁמְתָנוּ"** שבזכותו אנו עוד חיים וממשיכים. בית המדרש על פי מילות השיר, הוא אייקון לכל מה שבעיני ביאליק ודורו סימל. מלבד היותו "המתנ"ס" הקהילתי, בית-לימוד ואותה רוח-יהודית, הממזגת בתוכה; תרבות, לשון, מוסר וערכים, הוא גם בית היוצר ההיולי של הספרות העברית. {מלבד ה"שולחן ערוך" ומשניות וספרי דינים, שהם ספרי חוק ומשפט, הרי חלק גדול מהתלמוד והמדרשים למיניהם, היא ספרות קלאסית, שממנה שאב ביאליק את רוחו השירית: "בְּאוֹתֵיזוֹת הַמִּתּוֹת שִׁירֵי חַיִּים הַקְרוּ," (ב"ואם ישאל המלאך"), וכן "פְּחָרוֹזֵי פְּיָנִים שְׁחֹרוֹת" (ב"לפני ארון הספרים"). אלו הם שמות-תואר קשים ושליילים, המבטאים בעיקר את יחסו של ביאליק לפלפולי-סרק בליבון בעיות וקושיות בענייני הלכות כמו: "ביצה שנולדה ביום טוב" או "שניים אוחזים בטלית", אבל מצד שני, אלו הן אותן אותיות וחרוזים שמהן נוצקה שירתו, שנלקחו משאר המדרשים היהודיים והספרות הקלאסית הנלמדת בבית המדרש {בלעדיהם, עם ישראל לעדותיו ושבתיו הופך לא "גויים דוברי עברית" אמנם, אבל בהחלט "ערב-רב דוברי עברית", ותו לא.

רק כדי לסבר את האוזן על מה שביאליק ניבא בחשש לגורלו של העם היהודי והכחדתו, ניבא ולא ידע מה שניבא, כשטבע את הביטוי השירי בשיר "לבדי": **"כָּבֵר נִתְגַּרְשָׁה מִכָּל הַזְּיוֹת, רַק-עוֹד פֶּנֶת סֶתֶר שׁוֹמְמָה וְקִטְנָה נְשָׂאָה - בֵּית-הַמִּדְרָשׁ"**. שתי העובדות המסבירות מדוע ואיך נתגרשה השכינה (היהדות) מכל הזוויות בהוויה הישראלית; ואלו הן שתי התופעות לדוגמא עכשוויות, כאן והיום במציאות של ימינו:

א. בראשית היישוב בא"י נמנה אחוז מצער (עד כדי אחוז ומשהו) לאלו שהיו מוכנים לוותר על ברית המילה לבניהם, ואילו היום, לאחר תקומת ישראל בשנות האלפיים עפ"י סקר אחרון, יהודים שיהיו מוכנים לוותר על ברית המילה לבניהם, הגיע עד לכדי עשרים וחמישה אחוז לערך... זוהי זווית אחת מדגמית, ממנה גורשה השכינה, היהדות.

ב. כך ביחס היהודים במדינת ישראל היום, לאכילת חמץ בפסח. אם בשנים הראשונות לתקומת המדינה היה אחוז זעיר שאכלו חמץ בפסח, הרי עכשיו יש יותר משלושים, ומתקרב לארבעים אחוז, שבהחלט נכונים לאכול חמץ בפסח. זוהי קרן הזווית השנייה כדוגמה, ממנה מגורשת היהדות.

רק מי שיודע ומבין את משמעותו של הפסוק מספר יחזקאל (**"וְאָמַר לָךְ בְּדַבְרֵי זֵוִי"**) יבין גם את זאת. זהו פסוק הנאמר במהלך טקס ברית המילה, וכן בתפילת המבוא לספירת העומר הנאמרת כול יום מפסח עד שבועות. בלעדי שני אלה כדוגמה ומשל ל"גירוש" היהדות, שאם "נגרש" לגמרי את היהדות מכל הזוויות, אין באמת לעם היהודי תקומה וחיים, אלא חורבן והרס תרבותה ורוחה המוסרית וההומאנית של היהדות, המיוצגים על ידי בית המדרש.

נסכם ונאמר אם כן, שהשיר "אם יש את נפשך", הוא כולו הוקרה לבית המדרש. לתפקידו ותפקידו בעם לדורותיו. ומה שרוח אמן גדול יכולה לאמור – נאמר בו, ומה שלב יהודי יכול להרגיש – התבטא בו. והדרישה ששיר זה דורש מהקורא, היא דרישה של כבוד לבית המדרש. אין בדברי ההוקרה והערצה האלה לעורר את האדם היהודי שיעשה את הליכתו-קבע לבית המדרש ושיעשה את עסקו בתורה קבע. אך אין הם רק דברי התייפפות בעלמא של שירה וספרות. אלא ממש מתן הוקרה לאבות ולזקנים שלא שכחו את תלמודם. ולגבי שְׁבָרֵי הלוחות שבארון ולבית המדרש המבוש, שיש כאלו שרואים בו רצון להתנתק ממנו ולהשכיח ולנטוש אותו, באים דברי

המשורר באמירה המכוונת את הדברים, כדברי אזהרה לחורבן שנרָאָה לו למשורר, כדברי הספד לעתיד האומה שאכן אם "השכינה תִּשְׁתַּכַּח מכל הזוויות" ותישאר רק בבית המדרש, ואם ננטוש אותו – אויה לנו. ויש להעמיד את הדברים לעניין זה; שמוות יש בִּשְׂכַחָה זו ובהתנתקות זו. ומה יותר בדברים אחרים בשיר אחר של ביאליק ("לבדי") המעמידים אות אזהרה אם וכאשר תתרחש ההתנתקות והנטישה מבית המדרש, שיוביל לחורבן בית שלישי ובעצם להכחדת היהדות ורוחו של בית המדרש:

"וְכַעֲזֵן סִיּוֹם שָׁל-קִינָה צְתִיקָה מְאֹד,
וְכַעֲזֵן תְּפִלָּה, בְּקִשָּׁה וְחִרְדָּה כְּאַחַת,
שִׁמְעָה אֲזַנִּי בְּכִקְיָה הַחֲרִישִׁית הִיא
וּבְדִמְעָה הִיא הַרוֹתַחַת –"

בבכייה החרישית ההיא של השכינה, לאחר שאחרון גוזליה עזב אותה ונשתכחה כמעט מכל הזוויות, הוא רואה בה לא סתם יבבה, אלא נהי של קינה עתיקה מאוד (רמז עבה לקינת "איכה" הנאמרת בתשעה באב, **על החורבן**, ובית-המדרש כידוע, הוא מקדש-מעט) תפילה וחרדה, שאם אכן זה יקרה, יתרחש חורבן שלישי, והעם עלול להיכחד, לא רק מבחינה פיזית, אלא ובעיקר מבחינה רוחנית, תרבותית, ערכית ומוסרית, ובלי בית המדרש אין לעם תקומה. אכן, כְּמִי שְׁחוּוָה את נטישת בית-המדרש, והלך לרעות בשדות-זרים והתאכזב מ"העגלה הריקה" של ההשכלה החילונית על כל ערכיה ההומאניים, יכול לכתוב שיר הלל והוקרה לבית המדרש. לראות בו, בבית-המדרש, את "העגלה המלאה", כי גם ביאליק ידע והבין שדווקא בבית המדרש נמצא את הערכים ההומאניים האלה. כדי להבין זאת, את ערכי בית המדרש מבחינה מוסרית והומאנית, די לקרוא ולהפנים את סיפורו של חיים הזז "שלולית גנוזה", או גם ברומאן של א. אפלפלד "קטרינה".

לא סתם משתמש ביאליק באנאפורה: "אם-יֵשׁ אֶת-נִפְשֶׁךָ לְדַעַת..." לדעת ולהבין מה מקור חיותו של העם. ואני אומר ואוסיף, אם-יֵשׁ אֶת-נִפְשֶׁךָ לְדַעַת מדוע היהודים המתוארים בשתי היצירות של הזז ושל אפלפלד, למרות עליבותם ותיאורם המבוזה, מדוע עגלתם כה מלאה במוסריות, באהבת האדם באשר הוא אדם, במסירות וערכי-רוח כבירים וטמירים, תבין ותדע, שזה מפני שכולם שם בסיפורים האלה, יוצאי ובוגרי בית המדרש, למרות עליבותם, שָׁזָר באמת לא יבין זאת.

מי שלא קולט זאת, אינו יודע דבר בְּקִשָּׁר שבין העם לבית המדרש, כפי שביאליק הבין וידע זאת, ואינו מבין דבר בשירת ביאליק. ומה שגרוע יותר – אינו יודע ואינו מבין דבר וחצי-דבר ביהדות, בתרבותה, בספרותה, בפילוסופיה שלה ובערכיה המוסריים, שרק בכוחם ובזכותם, המאוגדים כולם בבית המדרש, העם מצליח לשרוד.

שם הקובץ:	doc.410	אם יש את נפשך
ספריה:	C:\Documents and Settings	אלי פררה\בית
תבנית:	C:\Documents and Settings	אלי פררה\ Application
	Data\Microsoft\Templates\Normal.dot	
תואר:	עריכה ופרושי המילים:	אלי פררה
נושא:		
מחבר:	אלי	
מילות מפתח:		
הערות:		
תאריך יצירה:	18:14:00 15/03/2010	
מספר שינוי:	22	
נשמר לאחרונה בתאריך:	01:58:00 13/05/2011	
נשמר לאחרונה על-ידי:	Beit halahmi	
זמן עריכה כולל:	399 דקות	
הודפס לאחרונה ב:	01:58:00 13/05/2011	
מספר עמודים:	6	החל מההדפסה האחרונה שהושלמה
מספר מילים:	2,746 (בערך)	
מספר תווים:	13,733 (בערך)	